

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
 1 hónap 2 K | 1 óra 250 K
 1 évre 24 K | 1 évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Fehérvasárnap.

A husvétünnep hangulata ámlótt végig a falvakon, a városokon, országos világon. A hit ereje megacélozott a szenvedések sokaságától. A kereszt régi fényében ragyog évezredek semmiségbe vészett múltja és világokat döngető küzdelmek felett. Nagy tömeg mozgult meg így az ünnepi időben és mint valami lelkes osztrómló sereg szállja meg a templomokat. Ez a keresztény nép, amely tulsúlyban számbeli fölényben van, éi, de nem uralkodik. Szentsír látogatáskor, feltámasztás ünnepén annak a hatalmas keresztény embertömegnek látára érhetetlennek találjuk az életnek azokat a megnyilvánulásait, amelyek ütközket állítanak a keresztény eszme és gondolat érvényesülésének. Enyri templomjáró, enyri keresztény hívő között, hogyan juthatott el a keresztény Magyarország odáig, hogy ma már újjal mutatnak a hitvalló keresztény emberre. Hogyan lehetséges, hogy az a tiszta, szép erős és egészséges magyar faj, amely ezer éves jövőt biztosított a nemzetnek: erőlenezik az életküzdelemben, háttérbe szorult és egészen új emberek, irányok, eszmék kezdik mindjobban kiszorítani a keresztény érzelés és gondolat hivatott vezetését. Oroszország mintájára nálunk is igyekeznek kiölni a vallásos hitet és felborítani szándékoznak a társadalmi rendet, anélkül, hogy új rendszert tudnának helyébe állítani, anélkül, hogy utját tudnák állítani a nemzeti összeroppanásnak, a társadalmi szétzilálásnak. A valóság az a broncs, amely összetartja az országot. A nemzeti érzület, amely lendítő erőt ad a szebb jövő kiépítéséhez. Es mégis csodálatos vakmerőséggel ma már nyíltan harcolnak ez országokat fenntartó oszlopok ledöntésén.

Az emberi gyengeség legyegyzése, az érzékiség felkeltése, a szabadgondolkodás, a művészet és irodalom kereteinek kiálgatása egészen a szomszéd-

dombig mind-mind eszközök a keresztény világ összeomlásához. De ne menjünk tovább. A fenséges ünnepi hangulat és a destruktív irány között nagy a távolság. Ebben a távolságban húzódik meg a keresztény közönység. Az a könnyelmű szinte bűnös indolencia, amely elémaga iránt viselkedik. Vagy ha felébred közönyéből, csak dühében a tulzó és igaztalan antiszemitizmusba rohan bele. Egyik sem helyes. A keresztényesség ereje ott van abban a tömegben, amely a templomokat járja ünnepnapokon, de hétköznapokon leteszi a vallást-

Ha ez a keresztény erő, ez a tömeg hétköznapokon is életet él nem éppen a templomokban, de munkájában gondolkozásában, tetteiben és hitéletében, ha ez a tömeg a vallás és magyarság közös célja mellett összefog és összetart, akkor biztosítja az átalános emberszeretet jegyében azt az uralmat, amely itt a világon megilleti.

Az elmúlt nagyhét szomorú és a feltámasztás örömteli fenséges ünnepi hangulatából tegyük inkább a szürke hétköznapokra annyit, amennyi a keresztény érzelés és gondolkodás táplálásához szükséges, hogy aszerint élhessünk:

emelkedést mutat; de az egyfokozódó bizalomnak legjobb fokmérője, hogy a betétek 371000 ról 454000 koronára (sőt dec. 31. óta 680.000 kor.) emelkedtek, hogy a tagok félmilliót meghaladó értékpapírjuk kezelésével a szövetkezetet bizták meg. Mindenesetre a bizalom megszilárdulására alkalmas az a tény, hogy az 53000 kor. értékű üzletrésztörke mellett immár 24000 koronánál több tartalék-alapja is van a szövetkezetnek. A céltudatos és szakavatott vezetés mellett tanusodott, hogy nemcsak az összes betét, hanem az üzletrésztörke és tartalék-alap is kitűnő fedezetül kölcsönökben nyert elhelyezést. És itt talán nem ártunk el kulisszatitkot, ha megemlíjük, hogy a hitel-szövetkezet tizenegy éves fennállása óta alig ismeri az elvészett követelések leírását, mert igazgatóságának páratlan körültekintése folytán kölcsönöket újól biztosítottak, hogy az O. K. H. elfogultalan ellenőrei ezért többször a legmelegebb elismeréssel adóztak.

Ezenfelül ki kell emelnünk azt az öröndetes és hazafias szempontból különbözősá dicséretes tényt, hogy a hitel-szövetkezet — sok régi pénzintézetet megelőzve — több mint egy millió százezer (1.100.000 kor.) hadikölcsönt gyűjtött. Öröndetes, mert hiszen a kisemberek garasairól van szó, dicséretes, mert jórésztben azokat nyerte meg a tiszta célnak, akik pénzüket a ládafiában heverítették.

Amde, ha a szövetkezet vezetői a előrelátó kölcsönnyújtásban az okos pénzemberek nyomdokait követik, a hadikölcsön gyűjtésben pedig a hazafiasság tiszteltremelő példáját mutatják, emellett az érzékeny emberek és gondolkodó szociológusok olyan mintaképei, akik ezen a téren elévülhetetlen érdemeket szereztek. Bár a jótékonyág is erényeik közé tartozik, a többé kevésbé megalázó alalmazás nyújtás helyett a szövetkezet igazgatósága úgy segített egyes tagjain, hogy a téli beszerzések idején igen olcsó kölcsönt adott nekik. Azután pedig ő maga iparkodott a szükségleteket meg-szerezni. És itt ismét egy titkot árulunk el: dr. Klauz György apátkanonok, a szövetkezet elnöke erre a célra a saját pénzéből ajánlotta fel a szükséges forgótörket.

Magyarországon, ahol a keresztelkedelmi tisztesség a gyárosok és nagykereskedők körében csaknem ismeretlen fogalom volt már a békében is; ma, amikor valósággal a központositott rablószoövetkezetek lettek urrá minden téren, nemcsak nagy körül-

A Székesfehérvári Hitelszövetkezet közgyűlése.

Husvét-vasárnapján tartotta a Székesfehérvári Hitelszövetkezet évi közgyűlést dr. Klauz György apátkanonos, ig. elnök vezetése mellett. A múlt évi üzleti eredmény ismertetése után a közgyűlés megállapította a mérleget; eszerint az év 3383 kor. 33 fillér tiszta nyereséggel végződött, bár a tartalék-alapok 20691 koronáról 23595 kor. 81 fillérre emelkedtek. Minthogy pedig a közgyűlés is magaeavattate az igazgatóság javaslatát, az üzletrészek után utardó 5 százalékos osztalékot felül a tartalék-alap uból 344 kor. 74 fillérrel növekedik.

A felmentvények megadása után a három igazgatósági tag-ságra uból Kiss J. Kálmán, Mészáros József és Belák Ferencet, az üresedésben levő felügyelő bizottsági tagságra pedig egyhanguen Horváth Imre dr. felügyelőt választotta meg a közgyűlés.

A választások megejtése után Kerkés Elek ügyvezető igazgató röviden ismertette az elmúlt év igen szép eredményeit és a szövetkezet nagyfontosságú működésének egyes mozzanatait. Majd az alapszabályokat módosították olyképp, hogy a hitel-szövetkezet igazgatóságának nagyobb kölcsönöket is módjában legyen — minden előzetes jóváhagyás nélkül — folyósítani.

Végzették az elnök lelkes szavakkal hívta fel a tagokat, arra, hogy új üzletrészek jegyzésével iparkodjanak minél erőteljesebbé és szilárdabbá tenni a kisemberek feltélenül, altruisztikus és szociális alapokon működő pénzintézetét, amelynek áldásait különösen a háboru-

után fogják érezni és bizonyára megbeszéli is — a bizalommal hozzáfordulók.

A hitelszövetkezet múlt évi fejlődését és igen tanulságos működését röviden a következőkben ismertetjük.

Maga az a tény, hogy a háboru negyedik esztendőjében egy pénzintézet fejlődéséről beszélhetünk, azt bizonyítja, hogy a hitelszövetkezet alapjai nemcsak szilárdak, de szervezetében, oly sok nemes vonás, annyi szociális erő van, hogy mindenki lelkes apostolává szegődik, amint közelebből ismeri. Természetes azonban, hogy a fejlődés titka egyuttal az őnzetlen vezetéség céltudatos működésében is rejlik. Sokat jelent ugyanis, hogy az igazgatóság élén dr. Klauz György apátkanonok áll, aki — sok más, nemes eszme előbbrevitelén felül — kiváló gondnal és odaadással iparkodik a hitel-szövetkezet magasztos célját megvalósítani; az ügyvezető igazgatói tisztet pedig Kerkés Elek székesegyh. kántor, v. b. tag, a hitelszövetkezet megalapítója tölti be, akiben nemcsak a lelkesedés van meg, hanem a szövetkezeti eszmének harmad fél évtizedes tapasztalatokkal megerősített szeretete és a céltudatos vezetéshez való minden készség is. Ezt méltányolta maga a honv. miniszter is, amikor elrendelte, hogy olyan katonai beosztást nyerjen, amely a szövetkezet élén való működését lehetővé teszi.

Öröndetes jelenség, hogy a tagok és üzletrészek száma (587 — 659, — 914 — 1025) rohamos

Szociális est.

Rexa Dezsőné előadásában, melyet a ker. nők szövetségében tartott, a köllészet s a lélek bensősége ölelkezett. Hadsegélyző munka tapasztalatait elemzte a gyermek szempontjából. A gyermekek két csoportját látja maga előtt: a beteg, sanyaló gyermekek csoportját és ennek az anyagszármakon a sár felőre ruházó fehérseregnek megdöbbentő példáját, a bűnöző gyermekek szomorú fekete sorját. S mindkét csapat száma ijesztően nő. Mindkét veszedelem a nemzeti győrelmet támadja.

Zsidó törvény szerinti a közvegyon egy része a gyermek nevelésre volt fordítandó. A csatornát elhalt görög hölök gyermekeit az állam neveltette husz éves korukig. A mai német szociálpolitikai reformok miniatür szolgálatjának. Mi meg sok hangzatos frázison keresztül a pogátozva keresünk a hideket, melyek a tegnapi a mával őz szelelők s mentik a jobb jövő.

A gyermekhalandóság s gyermekbűnözés részben a mai világ, égés eredménye. Bűnözésnek oka azonban nemcsak a felügyelet hiánya, hogy az apa nincs itthon, az anya meg házon kívül dolgozni kénytelen. Ez megvált a háboru első éveiben is. Hanem: más lett a gyermek, mert más az anya, más az utca, mások az emberek, már pedig a gyermek az ő családotól felszáró képességével mindig olyan, a milyen a nagy. 1914 és a mai társadalmi millió rajzát megkapósan zdra az előadó. Majd a fehérmeggyűjtés alkalmával

tekintést, de hihetetlen türelmet és kitartást is kíván a közziségű cikkeket beszerezése. Igazán csak a dicsőre hangján beszélhetünk tehát a szövetezek ebbeli működéséről. Ez annál is inkább hangsúlyozni kívánjuk, mert a szövetezeki eszme be fogadására még érrelenek oktan gáncoskodását nem lehet keltőkép elítélni.

Aki tudja azt, hogy azért az 1400 mm. szénórt és kokszórt, 2800-3000 mm. fáért, amit a szövetezek a megrendelt 14.000 literre 10.000 mm-ből mekapott, az ügyvezető igazgatónak kb. 600 levelet kellett megírnia és számtalan utat megtennie; az bizonyára tisztelettel beszél erről a nemes fáradozásról.

De a szövetezek igazgatósága az érdeme az is, hogy a vakok kitesztelte kéfék, seprűstb, a különféle magok, a gyertya, kenszal, itt-ott a borjulus 10-25 százalékkal olcsóbb áron jutott a tagok kezébe, mint egyébként megvehették volna. Arról nem is beszélünk, hogy mennyit fáradtak (az érdemenek nem változtak, hogy eddig eredménytelenül) a tagok burgonya, gyümölcs, cipő, káisp, mész és cementszükségletének megiszere érdekében. Mindent azonban nem azért soroljuk fel, hogy az oktalanul gáncoskodókat dicsőítgéssekkel iparkodjunk ellensúlyozni, hanem: hogy a mindennel törődő szövetezeki vezetőséget méltókép bemutatásuk és a szövetezeket mindenkinek bizalmába és szereletébe ajánlhassuk.

Nem mulaszthatjuk azonban

el, hogy ismételtan rámutassunk a szövetezek igazgatóságának arra az elődhetetlen érdemére, amely a kiskerteket életre hívta és évről-évre tovább fejlesztte.

Ebben a mozgalomban ugyanis nemcsak a szociális gondolkodó, de az érző szívű emberek segítő keze is munkálkodik. A mint a kimutatásból látnuk, az idén már nem kevesebb mint 360 család 1727 tagja átadja a kiskerteket, ahol 100-400 méternyi területen nemcsak a maga egész szükségletét tudja megteremteni, hanem még a piacra is vihethet. Minden esetre elismerésre méltó, hogy ennek az áldásos intézménynek

a fontosságát maga a városi hatóság is átérzte és évről-évre nagyobb és nagyobb területet enged át erre a célra a Hitel- szövetezeknek.

Amikor tehát örömmel halljuk, hogy a Hitelszövetezek a béke eljöttével körülbelül egy millió tud folyósítani tagjainak, ebben egyuttal sokjelentő ígératt látjuk annak is, hogy a kismemberek (és ebbe beleértjük a fix fizetéses közpósztályt is!) minden irányu igényeinek jellegitására most már nemcsak a jóakarata van meg a szövetekek vezetőségének, hanem a szükségas anyagi erők is rendelkezésére állanak.

Uj nagy német győzelem a nyugati fronton.

A nagyhódhadiság kezdett április 5 én.

Fegnap a Sommetól délre és Moreuit mindkét oldalán támadtak és kivetültek az ellenséget erős állásaitól. Angol és francia tartalékok nyomoniták csapataink ellen, de rohamuk tüzetlen összeomlott.

Kemény küzdelem után elfoglaltuk a Somme és a Luze partak között Hamelt, valamit a Eillers-Bretonnauxtól északra és délre elterülő erdőrészeket, az Avre nyugati partján pedig Kasit és Maillyt.

A megtörtént összszámítás szerint a Hutier tábornok hadserege által a március 21 től 25-ig ejtett foglyok száma 51.280, a zsákmányolt ágyuk száma pedig 729.

Ezzel az eddigi összes zsákmány több mint 90.000 foglyra és több mint 1300 ágyura növekedett.

Megtörtént azért, hogy a franciák laoni szállásukat néhány nap óta állandóan lőtték, Reimsot tűz alá vették.

Kelati harctér: Ukrajnában a Poltava-Konstantinográt vonalon ellenséges bandáktól 28 francia, postákkal és löszrel megrakott vasúti kocsi és több mint egymillió tüzérségi lövedéket vettünk el.

TÁRCA.

Csüggedt lélek.

Csüggedt lélekkel nem vártam már semmitre. Hervadt virágként porba hull lelkeim hite, Ugy jöttem-mentem, mint a hályvos szemü.

Kinek mündey boru van-e, vagy derű... Előttem sok ezernyi eszme gondolat Romokba dölve ásogatta simomat... De siterogve szállt le az istennyila, Szaguld, nam volt ideje meg megállnia.

Ujában jót, resszat, rószát, gyomot kitép... És hála, hogy feltámasztá lelkeim hitét... Az ózia várók... várók rendellenül, Hogy szép hazám felett az ég megint derül.

A dából érzés csendül, zengő tiszta hang. S háznak ereszen jó helyet lel a galamb, Várom, hogy a sok tiszta tűz a hó alatt Utat tör és hazámra áldásként szakad.

Akik szeretni, égni tudnak szüntelen. AKIKnek életet terem a szerelem... Mi lesz velem, ha nem jó majd a fordulat. Mely hü lelkeknek vágná uj, szilárd utat? Féliszázd tiszta kézzel álszött álmat... Miket oly szép fehérre szírt a hit... Szétjoghatom a szélbe, vad viláiba saajd És megkeszni, összedzni újra hajit. Lelekemnek vágya alkotványok is tudom... Megeyek, hiszen mindegy uton vagyok... Kisláng 1918. III.27. Fagyas Kálmán.

Antikrisztus.

Irtá: Monory Ferencz. Közöttünk bolygott. Magas fiú volt, barna szemeiben sokzatlan tűz, szemöldökei sűrűn, összeérőn vetettek árnyékot mélyenjáró tüzes golyóra. Magas homlokán keresztjele villogott. S mégis, azt mondák: Antikrisztus. Ha megjelent valahol, elragadó volt társalgása. A leányok rajongtak érte, anyák becézgették, regét szólték felőle. Az Antikrisztus hallgatagon, mosollyal felelt. Elment a templom előtt, levett kalapjával vezelve félre embert s világot, belépett a legmélyebb mocsarákba s mégis édes illatot érzett mindenki, aki vele találkozott. Mély, tehélséges gondolkozással hódított, pedig hétköznapi tudat alak volt, minden különös anomány nélkül. Megcsendülő hangjában orgonabugás rezgett, szempilláin megjelenő redzők és könny villámként halott. Azt mondták: Antikrisztus. Sokszor ott térdelt egyedül az

áldoztató-rácsnál. Fejét lesütötte, arcán megjelent egy halvány mosoly, sugarzott az örömtől, lelkeit, áhítatos szemeiből a Szeretet gyémántjai ragyogtak elő, majd elkezdett zokogni: nézett, nézett a tabernakulum felé, tekintetében a mikrokozmosz pályasugárzása, üstökösénye, de - lesütött homlokáról nem lént el soha a villogó kereszt, mely bezzelt; hírszreit, melyert vadohták, támadták - azt mondták: Antikrisztus. Az antikrisztus megveteile végre a világ szépségét, hiúságát. Gondor hajítottjeit levagta a borbélyegé, szemait lesütötte, fejét földre szegezte, hogy ne lásson csillagos eget, dalos madarat, fényt, örömet, gyümölcsös fát, májusi virágot - hanem csak göröngyös földet, sírhelyeket s a világot átfogó keletkvágásokat, ezer apró fergét, hitvány állatkákat. Ruházatából eltűnt a drága kendő, fényes kezező, lakkcipő, vasalt nadrág, kemény ing - felöltötte azt a fekete, gyszós öltönyt, mely olfó szép alakot, hivalkodó csinyt, világi hiúságot, lelkében megjelent az anyagi békeszózat s bevonult hozzá naponta a Király pompa nélkül, csendben, halk örömmel, édes békességgel; azt mondták hízrelgő, ámitó, farizues: hiszen ő az Antikrisztus. Elkezdett fáradozni, tanulni; fáradozni Egyházért, Istenért, emberért. Olvasott, irt, tanult. Irt örömről, boruról, cérről, bukásról, Krisztusról, Édesanyáról; beszélt, heve elragadta, szőria lelke szeretélenek melegét, világot ákari gyűjtani, melegíteni, alakítani - beleállott Krisztus lamába, fűrt ak-

nákat, melyedt, elmékedett, óráig zokogott s imádkozott, olt hevert porban a kis vörös fény alatt, akart, mindent akart, egy szó jelleében: Charitas. Szerették mint szónokot, tisztelték mint írót, irgyelték mint fiatal energiát - de nem volt senki, aki hozzá akarta volna csatolni magát; érezték hogy valami mély erő, letmésztelőtlenség rejlik benne, de voltak olyanok, akik megremegették ama gondolatlól, hogy vele együtt küzdenek, akik felsőhajlottak: Egy fekete árny követ, talán az egész életet át, egy reher, súlyos kereszt... Szerették sokan s mégis - ő volt az Antikrisztus. Egy napon pappá szentelték. Akkor már meghajolt magas alakja. Kezdett köhécselni. Néha megjelent szája szélén a véres tanújel. Még mindig küzdött, hirdadt. Beszélt, de hangja halkult, oly pusa, törékeny lett, melle néha fuvolázott, hörgött - ő pedig nem vett észre semmit - nem, dolgozott, fáradt tovább. Odalépett először az oltárhoz. Meghajolva, bágvadtan, sápadt orcával, reszkető kezekkel, s félve nézték sokan - a haldokló Antikrisztus. Bemutatta első áldozatát. És aznap elszált a lelke is. Elment oda, hol több megemlést talált. ... És eltűnt az ajkáról a szegény mosoly, megjelent a szemelekben az édes, gyöngyragyogású könnyceppi, fátyolos lemekből csillogott a részvét; koporsójára börtök és felsírtak a lelkek egy rövid sóhajtásban: Isten Veled - szegény! -

a Berényi úton, Almássy telepen Csutorá s Csorda utcákban láttak esetekkel igazolta, hogy olyan a gyermek, amilyen az anya s a társadalmi környezet. A Falu képe s jobb, így tapasztalja az előadó kis falujában, második otthonában.

Látó szemem/ elborul, ha körül nézek, kezdte a befutó gondolatot. Aki ennyi érzékkel jár az utcán, annak kell, hogy elboruljon a szeme és szíve megfogják a lábat, ha tetra akar buzdítani a napközi otthon s gyermekmenhely felállítására érdekében.

Rexa-Dezso órádását külön nem mértük, lapunk s szívből rögtön is megírjuk színes tollal. Élénk eszmés ember indult meg azon kérdéseiről, lehetséges volna a Fehérvártól nyári hónapokban napközi otthon felállítása. A muakaerő lényen van

ez is csak kerülne, de a legnagyobb nehézség az élelem előteremtése. Újból megfogták a hölgyek, hogy mily jó volna a hatóságok részéről az ilyen szociálpolitikai gondolatokat bevinnie s mily jó volna, ha a nők a köznevelés kormányrudjához állhatnának.

Két hét múlva a legközelebbi szociális est megbeszélésének tárgyát a lánynevelés fogja képezni.

időben is támogatni kegyeskedtek, az Ur Jézus nevében e helyen mond köszönetet

a székesfehérvári Oltáregyesület vezetősége.

Mindent az anyákért!

„Mindent a gyermekért a jövő reményéért: ez legyen a magyar társadalom legszentebb jelszava“ - mondotta dr. Kerekes Lajos főjegyző legutóbb elhangzott beszédében.

De hát vajon hol is kell kezdődnie az a nagy munkát, amit „Mindent a gyermekért“ jelszóra akarunk végezni? A korhaznál már mintha egy kicsit késő volna, mert a kor házába került gyermekek egy részét gyakran még a leggondosabb ápolás sem mentheti meg az élet számára. Tehát előbből kell kezelnünk ahhoz az időpótlóhoz, amikor a gyermekek megszületnek, sőt hogy még alaposabban muakát végzessünk, még ezt is meg kell előzünk.

Most már tudjuk tehát, hogy hol a kezdet. Nagyon sok leány megy úgy férjhez, hogy nincs semmiféle hozzátartozó, aki megmagyarázóna neki, hogy mitől estek el a fiatal gyermek meg születik, vagy ha tudja is ezt, nem vigyázhat magára eléggé, különösen ebben a háborús nyomorúságban és még akkor is dolgoznia kell. Végül meg kell még emlékeztetnünk a háború egy sajátosságáról, az aránytalanul sok leányanyáról. Ezeknek legelőbbje a családok sorából kerül ki. Apja, anyja szegényei az estét és ezért sok esetben a leány vagy tiltott műtétet végeztet magán, vagy dolgozik a mindenszápi kenyérért, amikor már nem volna szabad.

De menjünk tovább. Vannak hat hét gyermekes családok, ahol olyan nagy a nyomorúság, hogy az anyák kénytelen a kisgyermekét már néhány napos korában otthon hagyni, mert dolgoznia kell, de mielőtt elmege hazáról, jól megezt a kis apróságok, ad neki, amennyi csak belé fér, hogy meg ne éheztek addig, amíg ő dolgozik, vagy vár a szőnyegre, meg a többi efféle háborús szűkösekre. Ennek az eredménye az a leány, a behurcolt. Orvoshoz is rendszeren kőson megy mert nem bír rá elmenni, s ha véletlenül nem is megy későn, akkor is a legtöbb esetben lassabban épül föl a kisgyermek, mert a kerületi orvos nem a legjobb, hanem a legolcsóbb orvosokhoz rendel. vagy kőszakarva nem vigyáz magára, mert fél az anyaságtól s a velejáró szegénységtől. S ha véletlenül meg is születik a kisgyermek akkor is azon van, hogy minnél hamarabb magától meghaljon, s ez a cél legtöbb szőri sikerült is.

Sokszor látunk családokat ott, hat gyermekkel, nedves egyszerű lakásban lakni, az asszony ott főz, mos, a férj pedig műhelynek használja azt az egy szobát is mert nem telik nekik többre. Tessék most ilyen körülmények között gyermekek nevelni. A legégészségesebb csecsemő is beteges vézna

gyermek lesz a legjobb esetben. Ebből most már egy nagy tanulságot vonhatunk le. Hogy a gyermekeket megvéddessük, védjük meg az anyákat Adjunk nekik módot arra, hogy gyermekeiket csecsemő korukban a kelő módo ápolhassák, gondozhassák és ne kelljen nekik megélhetésről gondoskodniok addig, amíg az a csecsemők egészségére káros hatással lenet.

Ezre a legszebb példát Franciaországban látjuk, ahol az anyákat jól megjutalmazták, díjazták. Ha már anyit nem is lehetünk, mint a fradélek ipar kodjunk őket arra a bizonyos időre anyagi gondjaiktól felmenteni.

De hogy ez sikerülhessen, odá szükséges, hogy ez legyen az egész magyar társadalom legszentebb jelszava: „Mindent az anyákért.“ P. J. né.

HÍRTEK.

Iskolafelügyelők. Magdics István tanonok, egyházi ügyei főtanfelügyelő e heten a székesfehérvári középő esperesi kerület iskoláit sorra látogattja.

Orosz események. Kronstadtban jelentek, hogy a Péter-Pál erőd eddig ki nem derített okokból a levegőbe repült. A robbanás olyan hatalmas volt, hogy még Oranienbaumban is bőtörtek az ő-szes ablakok. A légnyomás a 12 kilométernyire fekvő Markiskino helységben a földhöz csapja az embereket.

17 esek hete. A székesfehérvári 17. honvédelgyalozred pótzászlóalj parancsnoksága Tisztenetek hete címen különböző programu hadijótekonycélú akciót indit a honvédek önzegye és árvalapja javára. A rendező bizottság, amelynek élén Mayer Pál honvédezedes a pótzászlóalj parancsnoka a t. honp. d. elnök 9 órakor tartja a tisztelet díszet.

Hárfalozás. Rieder Dezso kir. járásbírosági irodatiszt április hó 5-én délután 6 órák évenben elhunyt. Temetése f. hó 7-én d. u. 4 órakor lesz Vársátrt 13. sz. alól a „Feltámasztás“ temetőben.

A Központi Sajtóvállalat eszméjét az egész országban nagy lelkesedéssel fogadták. Egy laboron a parlament épületén 6 példányban kifüggesztette az ismeretlen íratot megles a hatalmas keresztény sajtó: Miért van erre szükség? Felműveit egyének kigunyolják hivallásunkat melyet a legnagyobb természetűdősök térdemálva vallottak. Mi vallási békét akarunk. Különbben nincs felekezeti kérdés, mert ezt csak a zsidó sajtó csinálja. A háboru oka a szabadkőművesség s a kereskedelemben az immoralitás s a zsidó sajtó mégis az okot az egyház nyakába szeretné varrni. Már a háboru előtt sok rossz erkölcsi szokást vett fel a népdnks s durvult a társadalmi tónus - a sajtó nagy részének erkölcselensége ennek oka. A középosztály a szegénységhez közködi, bankokban nagyrészt nem keresztények az igazgatók s a keresztények szolgák. A szanatoriumokban, fürdőhelyeken, iskolákban alig van már keresztény, a keresztény hivatalnok nem tud nőszülni, a keresztény leányok nem

tudnak férjhez menni. Miért? Mert Magyarország egy millió parazitát aki csak közvetétsébből akar meggazdagodni, nem tud elártani. Ezt azonban a mai sajtó elhallgatja s a vakulj magyar elvet valósitja meg a bankok és az uralkodó kaszt miatt. Mit tegyünk? Modern hatalmas, biztos anyagi alapon nyugvó sajtót kell teremtenünk s erre alakult a központi Sajtóvállalat. Ennek érdekében kérjük Fehérvár társadalmát: adj beszélt a réa s cáfolj! Cáfold meg, hogy itt nincs szó felekezeti békélenségről vagy antipansemitizmusról, legfeljebb antipansemitizmusról. Amint kell küzdenünk a panslavizmus ellen is. Célunk az új sajtó mozgalommal: új hatalmas, boldog keresztény Magyarország.

A gyermekkórház javára. A Fehérváron létesítendő csecsemőkórház építési költségeire a polgármesteri hivatalban kitelt gyűjtőívben utjabban adakoztak: Sági Gvula 500. Deák Dávid 200, Kálmán Sándor 50, Wertheim Ármán 1000, Wertheim Pál 1000 és özv. Lukács Sándorné 200 koronát.

Megszűnt a léptene. Révész Adolf városi m. kir. állatorvos bejelentette a rendőrfőkapitánynak, mint I. fokú állategészségügyi hatóságának, hogy a városunkban uraikodó szőrványos léptene megszűnt. Ennek alapján a főkapitány a betegséget megszüntte nyilvánítja és a zárlatot a mai napon feloldotta.

Ugy értesültünk, hogy a Fejérmegyei Takarékpénztárhoz a VII. magyar hadikölcsön követvényei már megérkeztek s így azok a Tanusítvány ellenében az intézet pénztáránál átvételők.

Koszorumegeváltás. Márkus Lajos és Miksa (Budapest), néhai Hübner Károly ravatalára szánt koszorumegeváltás címen 100 K adtak a jól neveltek céljaira.

A csodaágyu rekonstruált lövedéke. Gentből jelentik nekünk, hogy a párisi városi vegyészeti hivatal igazgatójának sikerült a 120 kilométerre hordó csodaágyu lövedékeinek darabjaiból rekonstruálni a lövedéket. A „Petit Parisien“ ben megírja, hogy a lövedék burkolata rendkívül szilárd acélből készült és kalibere nem 24, hanem 22 centiméter. Az ágyu megtöltése legalább félórát vesz igénybe. A lövedék csak félméter hosszú és súlya semmiesetre se lehet több egy mázánál, a bene lévő robbanóanyag sulya pedig kilenc kilogram lehet. Burkolata negyzereses kiliakasszal két részre van osztva, úgy-hogy két részletben robbanhat fel. Ennek származhatott az első becsapásoknál Párisban az a fölvetés, hogy két ágyu működik, holott akkor még csak egy ágyuból tüzeltek. A burkolaton egy M. betű látható, felette a csaszári koronával, ami arra mutat, hogy német tengerészeti ágyúról van szó. A párisi lapok madridi értesülése szerint az ágyút se német se pedig orosz ember nem szerkesztette, hanem két spanyol a tervezője, akik még 1916-ban a barcelonai kikötőben titokban az oda befutott német tengereljáró hajóra szálltak és Németországba mentek. Ott azután Eszenbe vitték őket, ahol Krupp megvette a találmányukat. Ez az egész, amit a franciák kiderítettek a csodaágyúról, ami bizony édes kevés, mert hogy milyen módon érik el a németek az óriási hordóképességet, az eddig még rejtély maradt.

Kimutatás

a Székesfehérvári Oltáregyesület által 1918. husvét táján kiosztott egyházi szerelvényekről.

- 1. Bakonykúti, 2 vörös minisztránruha.
2. Szent György kórház helyben, antipendium Maria unnepekére, varrta és hímizte Perlaki Horváth Hona. Butza, adja gróf Zichy Lujza.
3. Püszkészentiván, ciboriumköpeny, hímizte Bilkei Lenke. Ostayatáró.
4. Uróm. Fekete piuviale.
5. Dunaföldvár. Fekete piuviale.
6. Bodajk. Aspergillum.
7. Csurgó. Fehér velum, hímizte Laczó Jakabné. Örökklamp.
8. Sukoró. Corporale, adta gróf Zichy Lujza. Csengeyúttató, adta Jungwirth Simonné. Fekete casula. 1 palla, adja gróf Zichy Lujza.
9. Szent Ferencrendiek helyben. Velum, hímizte Horváth Imréné. Ciboriumköpeny, festette Velinszky Margit. Bursa, hímizte Sturm Erzsébet. Áldozató bursa, hímizte Sturm Erzsébet. Corporale, hímizte Szakolczay Irén. 6 kehelykendő, adta gróf Zichy Lujza.
10. Szeminárium, helyben. Fehér piuviale. 7 gyertya, adja Moenich Károlyné és 1 palla, adja gróf Zichy Lujza.
11. Káth. Tanítók Háza helyben. Fekete casula. Palla, adja gróf Zichy Lujza.
12. Pázmánd. Fehér casula. 6 kehelykendő. 1 corporale, adja gróf Zichy Lujza.

Ezekben kívüli még adományozott Tóth Gézáné általa horgolt csipkék egy minisztránruha és egy corporale. Mindazon nemesszivű jötevőknek, kik az Oltáregyesület feladata teljesítésében a mostani nehéz

— **Jogos tulajdonosok keresetnek.** A kecskeméti rendőrség értesítette a fehérvári rendőrséget, hogy Kecskeméten egy szökött katonát fogtak el, aki a nyomok szerint Fehérvárról szökött meg. Birtokában két lovat, két hámat, lőszerszámkat találak, amelyek kétségtelenül lopásból származnak és pedig valószínűleg Fehérváron vagy Fejérmegye területén elkövetett lopásból. Rendőrségünk felhívja a károsultat, hogy mielőbb jelentkezék, különben a kecskeméti rendőrség kénytelen lesz a lovakat eladni.

Tisztelettel értesitem veendőmet, hogy hosszabb idő óta szünetelő faaprításomat újból üzembe helyeztem s ezental aprított tűzfát rendszeren szállíthatok. **Balogh Lipót.**

AZ „ADRIA” gőz mosoda 8 nap alatt tisztít csipkefüggönyt, ing, gallér és kézleket; ugyszintén elvállal uri és női felsőruha tisztítást. Lakatos-u. 1. sz.

Viszketegeget, sömört, rüht a leggyorsabban elmulasztja a dr. Fleisch-féle eredeti törvényesen védett

SKABOFORM BARNA ZSIR
Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes dr. Fleisch-félet kérjünk. Própatégyel 230 K, nagy tégyel 4 K, családi adag 11 K. Szekesfehér- és vidé-e részére főraktár Fajezti Ányos Emil „Orangyal” gyógyszerüzára, Szekesfehérváron. Vételnél a „Skaboform” hédjgyre ügyeljünk.

Mozsi.

Az Apolló igazgatósága közli:
Alwin Neuss és Rita Clermont. Az Apolló színház hétfő és keddi műsorán két pompás filmatrakció szerepel. Az egyik „A táncosnő gyöngyei” c. detektívbohózat, a melynek vezelőszerepét a hites detektívtenoném, Alwin Neuss játssza, a másik Rita Clermont, a legbájosabb mozdíviva főszereplésével „A masször leánya” c. kacagató vígjáték. Csupa derű, jókedv, móka és vidámság pereg le előttünk e két darabban. Előadások fél 7 és fél 9 óra-
kor. — Rendes helyárak.

Önkéntes árverési hirdetmény.

Atulirott a tulajdonosok megbizásából a szekesfehérvári 1125. számú tkvi betétben A. I. 1—2 sor, 1924., 1925. hrsz. alatt felvett 1021 □-öl területű Sár-utca 4. sz. alatti lakóházat és kertet folyó évi április hó 21-én, vasárnap d. e. 10 óra-
kor ügyvédi irodámban tartandó önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek eladom.
Erdeklődők irodámban bővebb felvilágosítást nyerhetnek.
Szekesfehérvár, 1918. évi április hó 3-án.

Dr. Molnár János ügyvéd.

— **Szept. májloít pörbené.** arctisztatlanság ápolására bizcs hatátsu szer a „Korona tejkrem” (ezelölt Crème de Lakteline), mely párszori használat után az arcon barszonsimává és hófehérre teszi. Egy kis tégyel 2 K, Nagytégyel 4 K. A tégyelkeket 20 filliért visszaveszi. **Kajható: Szűcs Robert gyógyszerüzarában.**

Szekesfehérvári közp. szesz-főző szövetkezet irodáját Távirdu-utca 6. szám alá helyezte. Telefon 287.

Könöges ellen kitöndön bevált háziszert a Störk-pasztila. Egy doboz ára 150 korona **Kajható: Szűcs Róbert Karoly királyi téri gyógyszerüzarában.**

Önkéntes árverési hirdetmény.

Atulirott a tulajdonosok megbizásából a szekesfehérvári 8721. sz. tkvi betétben A. + 1 sor 11914. hrsz. alatt felvett egy hold 1036 □-öl területű Hosszuhegyi dűlőben levő szántót és a szekesfehérvári 8722. sz. tkvi betétben A. + 1 sor 2298. hrsz. alatt felvett Sörpince-utca 7. sz. alatti lakóház fele részét folyó évi április hó 14-én, vasárnap d. e. 10 óra-
kor ügyvédi irodámban tartandó önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek eladom.
Erdeklődők irodámban bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

Szekesfehérvárott, 1918. évi április hó 3.

Dr. Molnár János ügyvéd.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetésekkért 10 szófig 150 kor, azonfelül minden szóért 10 fillér fizetendő.

Balatónkenesén villa, gyönyörű kilátással, 3 szoba, üvegezett verenda, cseléd- és fűrdő szoba vízvezetékekkel, baromfiház, kerttel és fűrdőjoggal eladó. Va sutallomás kert végében. Továbbiakat özv. Szűcs Kálmánnénál. Szekesfehérvár, Vörösmörtty tér.

Váro és tanulólányok keresetnek, Neproszelné, Kigyó u. 5.
Istálló tragya 9—10 kocsi eladó. Értekezni Várkörut 14.

Egy csomogoló kisasszonyt keres rögtoni belépésre. Szűcs Róbert gyógyszerész.

Takarmányrépa Széchényi utca 44 szám alatt eladó.

Eladó egy kocsi és egy lóralavó szerszám. Tudakozódni lehet Jókai-utca 2. sz. Genies.

Egy hazal. rozsszalma és takarmány eladó. Gazdag Andrásnál, Szárazrét.

60 méter elsőrendű cserhaszabia 100 em. magasságban rakva, napi áron eladó. Cim a kiadóban.

1 nagyszoba, előszoba, konyha, fűrdőszoba, éléskamra, vagy 2—3 szobás lakás konyha síbvel azonnali bérvételre keretetik. Cim a kiadóhivatásban.

Gazdaasszonyt keresek pusztára. Malom-utca 4. szám.

Eladó nyolc métermázsza balta cin vetőmag kicsinyben is. Velenceze plebánya.

Egy 4 m. 93 cm. hosszú- és 3 m. 67. cm. széles ponyva eladó. Öreg utca 25. sz.

Nagyobb mennyiségű tölgyfakarót ajánlhatunk tagjainknak. Előjegyzéseket a hivatalos órák alatt elfogadunk. Szekesfehérvár Hitelszövetkezet.

Apolló - színház.

Hétfőn és kedden, április hó 8 és 9-én:

Két filmláger egy műsoron!

A táncosnő gyöngyei
Detektívbohózat 4 felv.

A masször leánya.
Vigjáték 2 felvonásban.

Rendes helyárak.
Előadások fél 7 és fél 9 óra-
kor.

Kiskertosek figyelmébe.

A fennmaradt kiskertek szétosztása kedden, április 9-én délután történik és pedig 2 óra-
kor a Sörház felett, 3 óra-
kor a Szedres-kertnél és 4 óra-
kor a Komlós-kertnél.
A Hitelszövetkezet igazgatósága.

Alzánia-színház

Hétfőn és kedden, április hó 8 és 9-én:

PRIMAVERE

Dráma 4 felvonásban.
ERNA MORENA
! főszereplésével.!

Előadások fél 7 és fél 9 óra-
kor. Rendes helyárak.

Velenczén

202 hold szántó, 4 hold rét és 18 hold nádas eladó, vetéssel, szalma és takarmány-
nyal együtt. Felvilá-
gosítást ad az

ÁLTALÁNOS BANK
Szekesfehérvár.

MEGHIVO.

A „FEJERMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR”

1918. évi április hó 14-én
:: délelőtt 11 óra-
kor ::
az intézet helyiségében

Rendkívüli közgyűlést

tart, melyre az intézet részvényeseit, hivatkozással az alapszabályok 56.)* szakaszára, tisztelettel meghívom.

Szekesfehérvár, 1918. április hó 6-án.

Gróf ZICHY ALADÁR
elnök.

Tárgysorozat:

1. Az-intézet alaptőkéjének 450000— koronáról 1000000 koronára való felemelése.
2. Az alapszabályok 2. és 54. szakaszainak módosítása.

*) 56. szakasz. A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, ki részvényét négy héttel előbb néve iratta és három nappal a közgyűlés előtt (ezuttal 1918. április hó 11-én déli 12 óráig) a társaság pénztáránál letételt.